

Afscheid nemen van fossiele brandstoffen betekent een ramp in het Midden-Oosten

Posted on 18 augustus 2021 by Frits Bosch

De wereld moet 'onmiddellijk' de uitstoot van broeikasgassen terugdringen volgens het klimaatrapport van de VN. Uit de IPCC-studie spreekt urgentie voor het uitvoeren van een stevig klimaatbeleid, want het is code rood. De goede intenties zijn er. Groene types hopen dat het herstel vanuit de pandemie de pogingen om decarbonisatie te bewerkstelligen zullen versnellen.

Regeringen zeggen dat ze *Build Back Better* en groener voor ogen hebben en ze hebben ambitieuze plannen aangekondigd om hun fossiele behoefte drastisch te beperken. In Europa hebben regeringsleiders beleid aangekondigd om een reductie van 55% 'green house gas'-emissies te bewerkstelligen om terug te gaan naar het uitstoot niveau van 1990. Japan mikt zelfs op een reductie van 76% in 2030.

Het gaat niet gebeuren

Jammer van alle goede voornemens, want het gaat in geen velden of wegen lukken. Al sinds het alarmerende rapport van de Club van Rome in 1972 'Grenzen aan de groei', alarmerend rapport over de toekomst van de aarde en de mens, regent het alarmerende rapporten. Het ene alarmerende rapport is nog alarmerender dan het andere.

Wat heeft het geholpen sinds 50 jaar is verstreken? *Zero*. Deze tanker is geen andere koers gaan varen. Integendeel, er wordt extra vaart gezet. Het International Energy Agency laat weten in een recent rapport dat de vraag naar fossiele brandstof, elektriciteit en liquid gas plus kolen (!) naar boven buldert met 40 tot 45% extra in plaats van omlaag.

Kolen blijft voor vele landen de belangrijkste brandstof volgens America's Energy Information Administration voorspelling. Dit jaar + 26%. Is dat vreemd? Nee, want aller focus is gericht op een zo hoog mogelijke economische groei. *You cannot have the cake and eat it.*

Bedenk bovendien, dat we de komende jaren mondiaal van 7,5 miljard aardklootbewoners naar 11 miljard gaan, met dank aan Afrikanen. Zij zullen echt geen knoop in hun edele delen leggen omdat nota bene wij dat zo graag wensen vanwege decarbonisatie, terwijl wij lekker doorgaan met potverteren. Hoe kan het toch dat we ons zo lang in de maling hebben laten nemen door serieus uitziende rapporten van wetenschappers met commerciële bijbedoelingen. En dan de politici zoals D66 en Groen Links die erop aanslaan.

In de VS, China en Europa leidt het herstel van de economie tot een gigantische inhaalvraag. Ondertussen plempen wij ons land vol met windmolens en zonnecellen. Die arme Groningers die van een asociale overheid nu ook de hele bak windmolens in hun achtertuin krijgen. De overheid doet wel en ziet niet om naar de milieuverwoesting die ze aanricht. Ik bewonder de lijdzaamheid van de Groningers. Het is niet gek dat ze geen enkel vertrouwen meer hebben in de overheid.

Hutje op de hei

Het enige dat helpt is ons gedrag drastisch veranderen. Met z'n allen in een hutje

op de hei gaan wonen en daar op een houtje bijten. Dat gaat niet gebeuren, dus adaptatie is de enige mogelijkheid die resteert. En tegen de hordes die voor het klimaat vluchten is het 'sorry, nu even niet, zoek maar een andere outlet'. Asocialer kan het niet worden want ze vluchten vooral vanwege nota bene ons energie verbruik.

Wanneer worden we eindelijk eerlijk tegenover onszelf en zien we de feiten zoals ze zijn? Want de boodschap die moet indalen is eenduidig: reductie gaat niet lukken. Misschien wel in ons land, maar wereldwijd zal de uitstoot toenemen. Ga maar uit van het slechte scenario van een opwarming van de aarde met 5,7 graden einde deze eeuw. Dan kan het misschien nog meevallen. De klimaatverandering die we nu al waarnemen is niet meer terug te draaien. Adaptatie is sowieso nodig. Dus ga maar lekker in je SUV rijden, vliegreizen maken, en zet de airco op de hoogste stand.

Afscheid van fossiel: hoge prijs

Nu hoor ik al groene types in het westen zeggen dat we toch dringend moeten proberen afscheid te nemen van fossiele brandstoffen, zoals de IPCC studie voorschrijft. Laten we eens aannemen dat we dat doen: we nemen afscheid van olie. Afscheid nemen van olie kent een hele hoge prijs, in culturele, politieke en menselijke zin. De wereld heeft zo'n twee eeuwen de economieën draaiende gehouden op dat spul, dus we moeten niet denken dat plotseling de kraan dicht draaien gratis is. Ook hier moeten we eerlijk zijn tegenover onszelf.

Ik illustreer dit aan de hand van Egypte. Dit boeiende land kende in 1800 een bevolkingsomvang van 3,5 miljoen zielen. In alle eeuwen daarvoor schommelde het rond dat getal. In 2006 telde de bevolkingsomvang 73 miljoen zielen en in 2020 bedroeg dit 103 miljoen zielen.

Vrouwen baren, maar werken nauwelijks

Met andere woorden wat eeuwenlang als een 'normale' bevolkingsomvang voor dit land gold, is zo'n 120 jaar later zo'n dertig keer over de kop gegaan. En het geboortefeest daar is nog niet voorbij, want het vervangingsniveau zit op 3, dus ver boven het stabiliteitsniveau van 2,1 kinderen.

Egypte gaat binnenkort naar 150 miljoen inwoners. Egypte was vroeger een land

dat graan exporteerde. Nu moet het de helft van het graan importeren. De deelname van vrouwen aan het arbeidsproces ligt op een derde van het wereldgemiddelde. De overige Arabische landen liggen daaronder.

Bij een steeds grotere en steeds jongere bevolking, bij de gegeven jeugdwerkloosheid, al dan niet verborgen, ontbreekt de mogelijkheid om ouderen te onderhouden, mocht de economie zwaar in verval raken door het wegvallen van financiële middelen die relateren aan het beëindigen van fossiele brandstoffen. Het zou een rampscenario zijn.

Egypte heeft zelf geen olie, maar is wel voortdurend financieel geholpen vanuit Saoedi-Arabië en de VS. Als de wereld zou besluiten om geen olie meer te gebruiken en Saoedi-Arabië moet noodgedwongen de financiële kraan sluiten, wat gaat er dan gebeuren? De economieën storten in.

Verder verval dreigt

Er zal aldaar een periode komen van chaos, verval en mogelijk burgeroorlog. Er komt een gigantische exodus op gang richting Europa. Bedenk dat de exodus van pakweg tien miljoen Egyptenaren daar een druppel op een gloeiende plaat is, maar hier tot volstrekte ontwrichting zal leiden. Wat een naïeve gedachte om diverse 'deals' te sluiten met landen in het Midden Oosten en rond de Middellandse Zee.

De Egyptische bevolking loopt groot gevaar, maar realiseren ze het zelf? Westerse landen lopen groot gevaar, maar realiseren ze het zelf? Ik heb het hier slechts over Egypte. Maar in feite lopen alle landen in het Midden Oosten, wier bevolking de laatste decennia is geëxplodeerd dankzij de gigantische olie inkomsten, groot gevaar.

De migratie via de Middellandse Zee waarvan we tot heden getuige zijn geweest, is slechts een mager voorproefje van wat komen gaat. Wanhopige bewoners van Midden Oosten landen zullen ons willen bereiken. Het zal iedere migratiecrisis in de schaduw stellen. Althans als we fossiel willen afzweren. En dat willen we, toch?

Er zullen wellicht tegenwerpingen zijn van 'waarom zo somber, dan gaan de landen in het Midden Oosten zich richten op andere delen van de economie'. Die andere delen zijn er niet. Als je twee eeuwen lang bakken geld toegeworpen krijgt, dan is er geen noodzaak om je te ontwikkelen.

Alle Arabisch sprekende landen tezamen hebben een economische output, exclusief olie, die geringer is dan die van Spanje. Alle Midden-Oosten-landen zijn autocratisch, onderontwikkeld, sterk religieus, hoge werkloosheid, misogyn, vrouwen werken amper, corrupt, er heerst nepotisme, gewelddadigheid.

De enige uitzondering is Israel en misschien Jordanië. Kortom, als we echt zouden afscheid nemen van olie, dan staat een ramp te wachten in het Midden-Oosten. De bevolking is jong, werkloos en als de nood aan de man zou komen moeten we vrezen dat die jeugd (verder) zou radicaliseren.

Jeugdoverschotten gaan samen met een verhoogd politiek risico en geweld. De massale exodus van gefrustreerde jeugd, die geen toegevoegde waarde heeft voor hoogontwikkelde westerse landen, leidt tot het importeren van ernstige problemen. Westerse empathie neemt dan levensgevaarlijke proporties aan. Radicaal afscheid nemen van olie? IPCC, denk nog eens na!

Frits Bosch is onder andere auteur van het boek 'Schaft ook Nederland zich af'.

